

09.11.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**09 Kasım 2020
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

09 Kasım 2020 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

— Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Dokuz Eylül Üniversitesi Avrupa Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 11/6/2020 Tarihli ve E: 2018/119, K: 2020/25 Sayılı Kararı

Ankara Keçisi yetiştiricilerine ek destek

Ankara Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Hasan Kılınç, bu yıl Ankara Keçisi yetiştiricilerine Tarım ve Orman Bakanlığınca pozitif ayrımcılık yapıldığını belirterek, "Yetiştiricilere 35 liralık anaç desteğine ilave olarak 20 lira daha destek verilecek." dedi.

Bu yıl ilk kez anaç koyun ve keçiye verilen destek miktarlarının birbirinden farklılık gösterdiğini söyleyen Ankara Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Hasan Kılınç, anaç koyun için 30, anaç keçi için 35 lira ödeme yapılacağını anımsattı.

Son 4 yıldır anaç koyun keçi destekleri için 25 lira ödendiğini ancak 2020 yılı destekleme miktarlarının arttığını dile getiren Kılınç, söz konusu artış oranının yüzde 20 düzeyine ulaştığına dikkati çekti.

"Ankara Keçisi'nin yaşaması için gerekli destek sağlanacak"

Ankara Keçisi için yapılan desteklere de değinen Kılınç, şunları kaydetti: "Bu yıl Ankara Keçisi yetiştiricilerine Tarım ve Orman Bakanlığınca pozitif bir ayrımcılık yapıldı. Ankara Keçisi yetiştiricilerine 35 liralık anaç desteğine ilave olarak 20 lira daha destek verilecek. Ankara Keçisi yetiştiricilerinin anaç keçilerine verilen toplam 55 liralık destek bizi ziyadesiyle memnun etti. Artan destekleme miktarları,

yetiştiricilerimizi daha fazla hayvan yetiştirmeye teşvik edecektir. Aynı zamanda yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan Ankara Keçisi'nin yaşaması için bu şekilde gerekli destek sağlanacaktır. "

Kılınç, Bakanlık tarafından "Ankara Tiftik Keçisi'nin Geliştirilmesi Projesi" için 1 milyon liralık bütçe ayrılarak teke ve kırkım makinesi dağıtımı gerçekleştirildiğine de işaret ederek, "Dağıtılan tekeler, lif kalınlıkları ölçölerek damızlık niteliği yüksek hayvanlardan seçildi. Böllelikle sürülerde kan değişimi sağlayarak verim ve kalitenin artırılması noktasında önemli bir adım atılmış oldu." dedi.

Kırkım makinesi dağıtılmasının önemine de işaret eden Kılınç, yetiştiricilerin büyük çoğunluğu "kırklık" tabir edilen makaslarla elle kesim yaptıklarını, bunun hem tiftiğin kalitesini düşürdüğünü hem de zahmetli olduğu için daha uzun zaman aldığını bildirdi. Kılınç, "Kırkım makinesiyle işlem yapılırken hem lif uzunluğu standardı açısından tiftik kalitesi artıyor hem de yetiştirici daha az emek harcamış oluyor." değerlendirmesinde bulundu.

Albayrak'ın Instagram hesabından görevden ayrılma açıklaması

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın resmi Instagram hesabından istifa açıklaması yapıldı.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın resmi Instagram hesabından istifa açıklaması yapıldı. Aynı zamanda Albayrak'ın Twitter hesabının silindiği görüldü.

Albayrak'ın Instagram hesabından paylaşılan istifa açıklaması, 'Gerçek mi, siber saldırı mı' şüphelerini gündeme getirirken, gelişmelerin ardından resmi kaynaklardan henüz bir açıklama yapılmamış durumda.

Albayrak'a ait olan hesaptan yapılan duyuruda sağlık nedeniyle görevinden istifa ettiği ifadeleri yer aldı.

Kamuoyunun dikkatine

Yaklaşık beş yıldır sürdürdüğüm bakanlık görevime sağlık sorunlarım nedeniyle artık devam edememe kararı aldım. Bundan sonraki süreçte artık zamanımı uzun yıllardır zorunluluktan ötürü ihmal ettiğim ve bana desteğini hiçbir zaman esirgemeyen annem, babam, eşim ve çocuklarıma ayıracağım.

Çok büyük hedeflerle çıktığımız bu yolculukta gerçekleşecek olan bayrak değişimiyle yeni gelen arkadaşlarımız Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Büyük ve Güçlü Türkiye hedefine her zamankinden daha kararlı ve emin adımlarla devam edeceklerdir.

Enerji'de olduğu gibi Ekonomi'de de ektiğimiz tohumlar çokta uzak olmayan bir gelecekte koca koca çınarlara dönüşecek ve ülkemizi tam bağımsızlık hedefine ulaştırdığına şahit olacağız inşaallah. Bundan en ufak bir şüphem yoktur.

Bu 5 yıllık süre zarfında benimle bu zor ama kutsal yükü yüklenen tüm yakın mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Çokça hakkım geçmiştir haklarını helal etsinler. At izinin iti izine karıştığı, Hak ve batılı ayırt etmenin zorlaştığı böyle çetin bir zamanda bizlerin samimiyetine inanarak dua eden her bir vatandaşımızdan Rabbim razı olsun.

Türkiye tarihindeki belkide en kritik dönemlerden sayılacak olan bu 5 yıllık süre zarfında ülkeme ve ümmete hizmet etmeyi bana nasip eden Rabbime sonsuz hamdolsun.

Gaybı, kalpleri ve hakiki niyetleri bilen mutlak güç sahibi Cenab-ı Allah bizleri Sırat-ı Müstakim'den ayırmasın.

Sonumuzu hayreylesin...

Berat Albayrak

beratalbayrak • Takip Et

5.724 beğenme

Reuters açıklamanın doğruluğunu teyit için görüştüğü Cumhurbaşkanlığı yetkililerinden bir doğrulama alamadığı bilgisini paylaştı.

Üst düzey bir Cumhurbaşkanlığı yetkilisi "Doğrulatamadık" derken, Reuters'a yanıt veren iki cumhurbaşkanlığı yetkilisi de haberi şu anda teyit edemediklerini söylediler.

AK Parti Grup Başkanvekili Muş'tan açıklama

AK Parti Grup Başkanvekili Mehmet Muş, sosyal medya hesabından Albayrak'ın istifa haberlerine ilişkin, "Cumhurbaşkanımızın da tensipleriyle görevinin başında devam etmesini temenni ediyoruz" dedi.

Muş'un paylaşımı şu şekilde: "Bakanımız Sayın Berat Albayrak çok zor bir süreçte görev üstlendi. Kendi ayakları üzerinde duran milli bir ekonomi için önemli adımlar attı. Özverili çalışmalarına bizzat şahidiz. Cumhurbaşkanımızın da tensipleriyle görevinin başında devam etmesini temenni ediyoruz."

TOBB, İzmir'de okul inşası için 10 milyon lira

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği önderliğinde çeşitli oda ve derneklerin de katılımıyla İzmir'de 10 milyon lira bütçeli bir okul inşa edilmesine karar verildi.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın katılımı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği TOBB Başkanı Sayın M. Rifat Hisarcıkloğlu'nun başkanlığında düzenlenen "İzmir İl ve İlçeleri Müşterek İstişare Toplantısı", İzmir Ticaret Odası (İZTO) Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener'in ev sahipliğinde gerçekleşti.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, İZTO, Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), İzmir Ticaret Borsası (İTB), Ege İhracatçıları Birliği (EİB), İstanbul ve Marmara, Ege, Akdeniz, Karadeniz Bölgeleri Deniz Ticaret Odası (İMEAK DTO) İzmir Şubesi, İzmir Esnaf Ve Sanatkarlar Odaları Birliği (İESOB), Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD) ve İzmir Sanayici Ve İşadamları Derneği (İZSİAD) koordinasyonunda, İzmir'de yaşanan deprem sonucunda, ailesinde vefat olan depremzedelere konut yapımı, sosyal ve eğitim alanlarının yapımı ile gerekli olabilecek diğer ihtiyaçların karşılanması amacıyla başlatılan BİRLİKTE İZMİR DOĞAR kampanyasına destek olacaklarını açıklayarak, "Yaşanan deprem felaketinin ardından İzmir'deki Odalarımızın, Borsamızın ve iş dünyasının başlatmış olduğu "Birlikten İzmir Doğar" kampanyası kapsamında TOBB

olarak maliyeti 10 milyon liraya kadar çıkacak bir okul yaptırıp İzmirliilerin hizmetine sunacağız" dedi.

Toplantıya katılan kurumların da bu kampanyayı desteklemelerinin önemini vurgulayan Hisarcıklioğlu, bu zor zamanların ancak birlik içinde aşılabileceğini sözlerine ekledi.

İzmir İl ve İlçeleri Oda ve Borsa Başkanları, deprem sürecinin başından bu yana, üyelerin içinde bulundukları sorunlara ivedilikle çözüm bulan, gece gündüz demeden desteği ve ilgisiyle yanlarında olan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu'na şükranlarını sunarak, "Birlikten İzmir Doğar" kampanyasına yaptıkları bağış ile öncü olmalarından ötürü teşekkürlerini iletiler.

Toplantıda, İzmir İl ve İlçe Oda ve Borsaların Yönetim Kurulu ve Meclis Başkanları, ayrıca depremin etkilerini azaltmak amacıyla üyelerinin taleplerini ve önerilerini Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar Pekcan'a aktardılar ve her zaman olduğu gibi bu zorlu süreçte de verdikleri desteklerden ötürü şükranlarını sundular.

İzmir depreminin etkileriyle ilgili görüşlerin aktarıldığı toplantıya, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Manisa Milletvekili Semra Kaplan Kıvırcık, İzmir Vali Yardımcısı Sultan

Doğru, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Başkanı Bendeve Palandöken, Memur Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Ali Yalçın, Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Önder Kahveci ve HAK-İŞ Başkanı Mahmut Arslan, TESKOMB Yönetim Kurulu Başkanı Abdülkadir Akgül, TİSK Başkan Vekili Metin Demir, Memur-Sen

İzmir Temsilcisi Ali Kaya, Türkiye Kamu-Sen İzmir Temsilcisi İrfan Toksos, HAK-İŞ İzmir Şube Başkanı Gültekin Şimşek ve Türk Metal Sendikası İzmir Şube Başkanı Mürsel Öcal katıldı.

Toplantıya, EBSO Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir Ticaret Borsası Başkanı Işınso Kestelli, İESOB Başkanı Zekeriya Mutlu, İMEAK DTO İzmir Şubesi Başkanı Yusuf Öztürk ve Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, İESOB Başkanı Zekeriya Mutlu, İZTO Meclis Başkanı Selami Özpoyraz, İTB Meclis Başkanı Şükrü Barış Kocagöz, İMEAK DTO İzmir Şubesi Meclis Başkanı Kenan Yalavaç, EİB Koordinatör Başkan Yardımcısı Mevlüt Kaya, Ege Yaş Meyve Sebze İhr. Brl. Başkanı Hayrettin Uçak, İlçe Oda Yönetim Kurulu Başkanları ve Meclis Başkanları ile İzmir Sendika temsilcileri iştirak etti.

Toplantıya katılan tüm kurumlar, kampanyaya ve İzmir'e, bu süreçte her türlü desteği vermeye hazır olduklarını ifade ettiler.

Merkez Bankası Başkanı Ağbal: 19 Kasım'a kadar gelişmeleri izleyeceğiz, tüm araçlar kullanılacak

Geçtiğimiz hafta sonu Merkez Bankası Başkanı olarak atanan Naci Ağbal'dan ilk açıklama geldi. Temel amacın fiyat istikrarı olduğunu kaydeden Naci Ağbal, "Tüm politika araçları kararlılıkla kullanılacak. 19 Kasım'a kadar mevcut durum ve beklentiler gözden geçirilecek" diye konuştu.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Naci Ağbal, 19 Kasım'da gerçekleştirilecek Para Politikası Kurulu toplantısına kadar mevcut durum ve beklentilerin gözden geçirileceğini, gelişmelerin de yakından takip edilerek oluşacak veri ve değerlendirmeler ışığında gerekli politika kararlarının alınacağını bildirdi.

Açıklamada şöyle denildi:

"Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası olarak temel amacımız fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürmektir. Fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda tüm politika araçları kararlılıkla kullanılacaktır. Para politikasında, şeffaflık, hesap verebilirlik ve öngörülebilirlik ilkeleri çerçevesinde iletişim güçlendirilecektir.

19 Kasım 2020 tarihli Para Politikası Kurulu toplantısına kadar mevcut durum ve beklentiler gözden geçirilip, gelişmeler de yakından takip edilerek oluşacak veri ve değerlendirmeler ışığında gerekli politika kararları alınacaktır."

Dolar/TL, 8,35 seviyelerine indi, euro/TL 10 liranın altında

Hafta içinde tarihi zirve olan 8,58'i test eden ve haftayı 8,52'den kapatan dolar/TL, hafta sonu TCMB Başkanı Murat Uysal'ın yerine Naci Ağbal'ın getirilmesi ve Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın istifasını açıklaması sonrasında 8,35'i, euro/TL ise 10 liranın altına gördü.

Türk lirası varlıklar, yeni bir haftaya daha oldukça hareketli bir gündemle başlıyor. ABD başkanlığına Joe Biden'ın seçilmesi, Merkez Bankası başkanlığına Naci Ağbal'ın atanması ve son olarak da Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın istifa paylaşımı, fiyatlamlalarda rol oynayacak.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın sağlık koşullarını gerekçe göstererek istifa etmesinin ardından henüz resmi bir açıklama yapılmadı.

Yaşanan iki kritik gelişme sonrasında dolar, Türk Lirası karşısında sert geriledi. Yeni haftanın ilk dakikalarında dolar/TL kuru 8,35'e kadar geriledi. Gece boyunca en düşük seviye olarak 8,3455'i gören kur sabah 08:50 itibarıyla 8,4245'ten el değiştirdi.

Geçtiğimiz haftayı 10,1264'ten kapatan euro/TL ise 10 liranın altına geriledi. 9,9230'a kadar çekilen euro/TL saat 08:50 itibarıyla 10,0260 seviyelerindeydi.

Türkiye'nin Balkanlara ihracatı 10 ayda 10 milyar doları geçti

Balkanlar coğrafyasına yılın 10 ayında 10 milyar 213,6 milyon dolarlık ihracat yapılırken, Balkan ülkeleri arasında en fazla ihracat 3 milyar 47,6 milyon dolarla Romanya'ya gerçekleştirildi.

Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Karadağ, Kosova, Kuzey Makedonya, Romanya, Sırbistan, Slovenya ve Yunanistan olmak üzere Balkan coğrafyasına yılın 10 ayında 10 milyar 213,6 milyon dolarlık ihracat yapıldı.

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) verilerinden derlenen bilgilere göre, bu rakam geçen yılın aynı döneminde 11 milyar 40,5 milyon dolar düzeyinde bulunurken, bir yıllık süreçte yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgını nedeniyle Balkanlara ihracatın yüzde 7,5 azaldığını ortaya koydu.

Balkan ülkeleri arasında ocak-ekim döneminde en fazla ihracat 3 milyar 47,6 milyon dolarla Romanya'ya gerçekleştirildi. Romanya'yı 1 milyar 991,2 milyon dolarla Bulgaristan, 1 milyar 391,2 milyon dolarla Yunanistan ve 1 milyar 261,1 milyon dolarla da Slovenya takip etti.

Aynı dönemde Sırbistan'a 797,2 milyon dolar, Arnavutluk'a 371,6 milyon dolar, Bosna Hersek'e 350,7 milyon dolar, Kuzey Makedonya'ya 320,2 milyon dolar, Hırvatistan'a

318,1 milyon dolar, Kosova'ya 280 milyon dolar ve Karadağ'a 84,8 milyon dolarlık ihracat yapıldı.

Sırbistan ve Kosova'ya ihracat COVID-19'a rağmen arttı

COVID-19'un tüm olumsuz etkilerine rağmen ocak-ekim döneminde Balkan ülkelerinden Sırbistan ve Kosova'ya gerçekleştirilen ihracatta artış kaydedildi.

Bu dönemde en fazla ihracat artışı yüzde 5,6 ile Sırbistan'da kaydedildi. Sırbistan'a ihracat, geçen yılın 10 ayında bulunduğu 754,6 milyon dolar düzeyinden bu yılın aynı döneminde 797,2 milyon dolara çıktı.

Sırbistan'ın ardından Balkan ülkeleri arasında en fazla ihracat artışının yaşandığı ülke yüzde 2,6 ile Kosova oldu. Kosova'nın 10 aylık ihracatı, geçen yılın 10 ayında bulunduğu 272,8 milyon dolar düzeyinden bu yılın aynı sürecinde 280 milyon dolara yükseldi.

Öte yandan, COVID-19 önlemleri nedeniyle birçok ülkenin birbiriyle dış ticaretinde yaşanan düşüşler, Balkan ülkelerinde de gözlemlendi. Yılın 10 ayında 2019'un aynı dönemine göre Yunanistan'a yüzde 19,3, Karadağ'a yüzde 18,9, Slovenya'ya yüzde 11,7, Hırvatistan'a yüzde 8,5, Arnavutluk'a yüzde 7,4, Bosna-Hersek'e yüzde 5,6, Romanya'ya yüzde 5,3, Bulgaristan'a yüzde 4,9 ve Kuzey Makedonya'ya da yüzde 0,7 ihracat kaybı yaşandı.

Balkanlara ihracatın yüzde 43,9'u İstanbul'dan

Balkan ülkelerine yılın 10 ayında gerçekleştirilen ihracatın iller bazında dağılımına bakıldığında, İstanbul'dan bu coğrafyaya gerçekleştirilen dış satımın 4 milyar 484 milyon dolar olduğu görüldü.

İstanbul, bu tutarla Balkan ülkelerine gerçekleştirilen 10 milyar 213,6 milyon dolarlık ihracatın yüzde 43,9'unu tek başına sırtladı. Öte yandan, geçen yılın 10 ayında İstanbul'dan Balkan coğrafyasına 5 milyar doları aşkın ihracat gerçekleştirilmişti.

En çok ihracat otomotiv sektöründen

Balkan coğrafyasına 2020'nin ocak-ekim döneminde ihracat gerçekleştiren sektörlerde dış satım büyüklüğü açısından başı otomotiv endüstrisi çekti. Bu dönemde sektörün Balkan ülkelerine ihracatı 2 milyar 72,8 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti.

Otomotivi, 1 milyar 487,3 milyon dolarla kimyevi maddeler ve mamulleri, 1 milyar 61,9 milyon dolarla elik, 754 milyon dolarla demir ve demir dışı metaller, 747,4 milyon dolarla da tekstil ve ham maddeleri sektörleri izledi.

Bu dönemde Balkan ülkelerine en az ihracat yapan sektör ise 3 milyon 727,8 bin dolarla ss bitkileri oldu.

TİM verilerine göre, 2019 ve 2020'nin ocak-eylül döneminde Balkan ülkelerine gerçekleştirilen ihracat miktarı ve artış oranı şöyle:

	Ocak-Ekim 2019 (bin dolar)	Ocak-Ekim 2020 (bin dolar)	Fark (yüzde)
ARNAVUTLUK	401.138,6	371.554,1	-7,4
BOSNA-HERSEK	371.543,5	350.691,5	-5,6
BULGARİSTAN	2.094.524,1	1.991.174,3	-4,9
HIRVATİSTAN	347.742,0	318.106,3	-8,5
KARADAĞ	104.544,3	84.819,2	-18,9
KOSOVA	272.833,5	280.043,5	2,6
KUZEY MAKEDONYA	322.598,0	320.241,0	-0,7
ROMANYA	3.218.685,8	3.047.563,2	-5,3
SİRBİSTAN	754.603,8	797.146,0	5,6
SLOVENYA	1.428.899,0	1.261.087,2	-11,7
YUNANİSTAN	1.723.354,9	1.391.211,7	-19,3
TOPLAM	11.040.467,5	10.213.638,0	-7,5

Onlar hiç kaybetmiyor

Ekonomideki irrasyonel adımların etkisiyle döviz rekor üstüne rekor kırarken TL yılbaşından bu yana yüzde 40'tan fazla değer kaybetti. Ancak vatandaşın cebindeki para eridikçe müteahhitin cebi şişti.

Sayıştay'ın Genel Uygunluk Bildirimi 2019 Yılı Raporu, devlet garantili kamu özel işbirliği projelerindeki çarpıcı tabloyu ortaya koydu. Kurumun 2019 yılına ait çalışmasına göre köprü, tünel, otoyol, hastane, havalimanı gibi projelere verilen Hazine garantisi nedeniyle 2014-2019 yıllarında müteahhitlere toplam 61 milyar 719 milyon lira kur farkı ödendi. 2014'te 4.6 milyar lira olan fazladan ödemeler 2018'de 25.1 milyar, geçen yıl ise 10.1 milyar oldu.

14 AVRASYA TÜNELİ YAPILABİLİRDİ

Dikkat çeken rakamlar 'Kur tırmandıkça müteahhitler vatandaşın parasıyla bayram ediyor' eleştirilerine yol açtı. Muhalefetin "Tüm KÖİ projelerinde dolarla taahhütleri TL'ye çevirin" çağrısı bir kez daha gündeme geldi. 14 adet Avrasya Tüneli, 12 Osmangazi, 8 Çanakkale Köprüsü inşa etmeye yetecek meblağın son altı yılda şirketlere yalnızca kur farkı adı altında aktarılması, Hazine garantilerinde boyutun nereye kadar ulaştığını ortaya koydu.

ONLAR HIÇ KAYBETMİYOR

Son yıllarda TL hızla değer kaybederken kim kazanıyor? Sayıştay raporunda 2014-2019 yıllarında döviz fiyatlarındaki artıştan dolayı Hazine garantili müteahhitlere

ödenen kur farkının 61,7 milyar liraya ulaştığını açıkladı. Ve böylece kimin kazandığı da belli oldu.

Sayıştay'ın tespitine göre 2014-2019 yılları Hazine garantili projelere 61 milyar 719 milyon 332 bin lira kur farkı ödendi. Bu miktardaki parayla 14 adet Avrasya Tüneli, 12 adet Osmangazi Köprüsü, 8 adet Çanakkale Köprüsü, 6 adet Yavuz Sultan Selim Köprüsü yapılabilirdi.

Sayıştay'ın Genel Uygunluk Bildirimi 2019 Yılı Raporu'na göre köprü, tünel, otoyol, hastane, havalimanı gibi projelere verilen Hazine garantisi nedeniyle 61 milyar 719 milyon 332 bin lira kur farkı ödendi.

FAZLADAN YAPILAN ÖDEMELERİN LİSTESİ

Sayıştay'ın tespitine göre kur farkı nedeniyle Hazine garantili projelere yapılan fazladan ödeme şöyle:

2019 yılında Hazine'nin şirketlere ödediği kur farkı tutarı 10 milyar 117 milyon 321 bin lira

2018 yılında Hazine'nin şirketlere ödediği kur farkı tutarı 25 milyar 117 milyon 477 bin lira

2017 yılında Hazine'nin şirketlere ödediği kur farkı tutarı 8 milyar 798 milyon 220 bin lira

2016 yılında Hazine'nin şirketlere ödediği kur farkı tutarı 3 milyar 748 milyon 570 bin lira

2015 yılında Hazine'nin şirketlere ödediği kur farkı tutarı 9 milyar 284 milyon 858 bin lira

2014 yılında Hazine'nin şirketlere ödediği kur farkı tutarı 4 milyar 652 milyon 884 bin lira.

Tablo 35: Verilen Hazine Garantileri

(TL)

Önceki Yılda Devreden Verilen Garantiler	
2018 Yılından Devreden Verilen Garantiler Toplamı (a)	97.248.990.118,68
Yıl İçi Verilen Garanti İşlemleri	
2019 Yılında Verilen Garantiler Hesabına Yapılan Giriş İşlemleri (b)	42.097.354.232,61
Verilen Garanti Tutarı (c)	15.564.517.807,30
Kur Farkı	21.548.949.146,45
Düzeltilme Kaydı	4.983.887.278,86
2019 Yılında Verilen Garantiler Hesabının Toplamı (c)=(a+b)	139.346.344.351,29
2019 Yılında Verilen Garantiler Hesabından Yapılan Çıkış İşlemleri (d)	24.942.404.497,41
Kreditörlere Ödenen	8.219.711.595,52
Kur Farkı	10.117.321.727,04
İptal Edilen Hazine Garantileri	903.297.343,97
Hazinece Ödenen Garantili Borç	215.012.194,02
Düzeltilme Kaydı	5.487.061.636,86
Ertesi Yıla Devreden Verilen Garantiler	
2020 Yılına Devreden Verilen Garantiler Toplamı (e)=(c-d)	114.403.939.853,88
Verilen Garanti ve Bütçe Limiti	
Verilen Garanti Tutarı (c)	15.564.517.807 TL
Verilen Garantinin ABD Doları Cinsinden Tutarı	2.718.548.196 USD
Bütçe Limiti	4.500.000.000 USD

Kur farkı nedeniyle ödenen 61 milyar 719 milyon 332 bin lira ile yapılabilecek projelerin detayları ise şöyle:

14 ADET AVRASYA TÜNELİ YAPMAK MÜMKÜN

Resmi verilere göre Avrasya Tüneli'nin maliyeti 1 milyar 245 milyon dolar. İşletmeye açıldığı 26 Aralık 2016 tarihinde 1 dolar 3 lira 51 kuruştur. Kuru üzerinden hesaplandığında tünelin maliyeti 4 milyar 369 milyon lira.

12 ADET OSMANGAZİ KÖPRÜSÜ: Osmangazi Köprüsü'nün maliyeti resmi verilere göre 1 milyar 300 milyon dolar. 30 Haziran 2016 tarihinde işletmeye açıldı, bu tarihte 1 dolar 3 lira 75 kuruştur. Dolar kuru üzerinden hesaplandığında köprünün maliyeti 4 milyar 875 milyon lira.

8 ADET ÇANAKKALE KÖPRÜSÜ: Resmi verilere göre Çanakkale Köprüsü'nün maliyeti 7 milyar 144 milyon lira.

6 ADET YAVUZ SULTAN SELİM KÖPRÜSÜ: Resmi verilere göre Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün maliyeti 3 milyar 500 milyon lira. İşletmeye 26 Ağustos 2016 tarihinde açıldı. O tarihte 1 dolar 2 lira 93 kuruştur. Dolar kuru üzerinden hesaplandığında köprünün maliyeti 10 milyar 255 milyon lira.

UĞUR EMEK HESAPLAMIŞTI

Mayıs ayında kendi blog yazısından Prof Dr. Uğur Emek "Kurlardaki değişmelerin KÖİ sözleşmelerindeki yükümlülükler üzerindeki olası etkileri" başlıklı yazısında konuyu incelemişti.

Uğur Emek yazısında durumu şu şekilde izah etti: "Şehir hastaneleri, ulaştırma yatırımları (Gebze-İzmir, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, İstanbul Havalimanı ve Zafer Havalimanı), ve Akkuyu Nükleer Santraline ilişkin taahhütlerin toplamına bakıyoruz.

Sözleşme süreleri şehir hastanelerinde 25 ve Akkuyu Nükleer Santralinde 15 yıldır. Ulaştırma projelerinde sözleşme süresi projeye göre değişmektedir. Görüleceği gibi bu üç alandaki verilen taahhüt toplamı 142 milyar dolardır. Kurların görece istikrarlı olduğu 2018 yılı başında bu taahhütlerin TL karşılığı yaklaşık 537 milyar TL'dir. Mayıs başındaki 7,01 TL'lik kur üzerinden bu taahhütlerin TL karşılığı 1 trilyonu geçti.

Bu süredeki TL cinsinden taahhüt artışı yaklaşık 464 milyar TL'dir. Mayıs/2020 başı itibarıyla 7 TL'yi geçen dolar kurundaki 10 kuruşluk bir artış KÖİ taahhütlerini TL cinsinden 14,3 milyar TL artıracaktır. Düşüş ise tersine bir sonuç doğuracaktır."

TOPLAM KUR FARKI ZARARI 680 MİLYAR TL

Prof Dr. Uğur Emek blog yazısında Hazine garantili müteahhitlere verilen döviz garantisinin sadece 2018 yılından 2020 yılına oluşturduğu toplam maliyetin 464 milyar lira olduğunu hesaplamıştı. Oysa kur artışı durmamış ve artık 1 dolar 8,5 lirayı aşmıştır.

Bu hesaplama Hazine garantili müteahhitlere ödenecek ek maliyet 213 milyar lira daha artış göstermiştir ve sadece kur farkı artışı 677 milyar liraya ulaşmış oluyor. Fakat burada iki önemli nokta daha var.

1- Hazine garantili müteahhit işlerine her geçen gün yeni projeler ekleniyor. Son toplanan bilgilere göre Hazine garantileri de 142 milyar dolardan 158 milyar dolara yükselmiştir.

2- Hazine garantili fiyatlar maalesef sadece dolar bazında sabit değildir. Bu projelerin fiyatları da aynı zamanda ABD ve AB enflasyon endeksleri oranında artış göstermektedir. Nitekim Osmangazi Köprüsü artık 35 dolar değil, 45 dolara ulaşmıştır. Benzer zamlar Avrasya Tüneli ve diğer projeler için de geçerlidir. O nedenle Hazine garantili müteahhitlere ödenecek para ayrıca döviz bazında da artmaktadır. Böylece Hazine garantili ödemelerden kur artışı nedeniyle en fazla bu işleri alan müteahhitler kazanmaktadır.

Seyredilmeyen TRT'ye 50 milyar TL gitti

Geçmediğimiz köprü, otoyol ve tüneller ile uçmadığımız havaalanına ödenen paralar gibi, seyretmediğimiz TRT'ye de cebimizden 50 milyar lira çıktı.

2004-2019 yılları arasında vatandaşın elektrik faturalarından kesilen TRT payı toplamı 50 milyar lira oldu. Pek çok alanda mecburi ödeme yapılan TRT için, çiftçinin tarımsal sulama elektriğinden bile kesinti yapılıyor.

KAYNAK KAMUDAN

CHP Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz, SÖZCÜ'ye yaptığı açıklamada, “TRT'nin 2004-2019 yılları arası bandrol ve elektrik faturalarından aldığı TRT payının toplam tutarı bugün itibarıyla, döviz kuru da hesap edildiğinde 50 milyar TL'yi buldu. TRT kasasına, vatandaşın alın terinden 50 milyar lira konuldu. TRT, AKP'nin propaganda aletine dönüştü. İzlese de izlemesek de, TRT'ye para öduyoruz. TRT'nin 2002 yılından bugüne kadar çektiği en büyük film, AKP'nin Yalan Rüzgarı, Dallas'ı ve Alacakaranlık Kuşağı'dır” dedi.

Deniz Yavuzylmaz

İYİ Parti Denizli Milletvekili Yasin Öztürk de “TRT'nin bol keseden yaptığı harcamalarının kaynağı kamudur, kurumda 7 bin 133 kişi çalışıyor dedi ve şunları söyledi:

“Vatandaşın ödediği elektrik faturalarından alınan yüzde 2 TRT payı, bandrole tabi cihazlar üzerinden alınan pay, genel bütçeden ayrılan para, radyo TV vasıtasıyla yapılan her çeşit ilan ve reklam gelirleri, film, plak, nota, dergi, kitapların yapım, yayın ve satışından elde edilen gelirler, radyo ve TV'lerle ilgili her türlü ticari işlemler, konser ve benzeri programlara giriş ücreti TRT'ye akıyor. TRT, çiftçinin tarımsal sulama elektriğinden bile pay alıyor. Çiftçi evinde televizyon seyrediyor, parasını veriyor ama el insaf, tarlasını ekerken de mi TRT seyrediyor? TRT, 2017 yılını 565 milyon 310 bin lira kârla kapatmış. 2018 yılındaki kârı ise 10 milyon 608 bin lira.”

Küresel piyasalarda 'Biden' yükselişi

ABD başkanlık seçimlerinde Joe Biden'ın zaferinin kesinleşmesi sonrası küresel piyasalar yeni haftaya yükselişle başladı.

ABD'de başkanlık seçimini Demokrat aday Joe Biden'ın kazandığının açıklanması sonrasında bu sabah Asya borsalarında, ABD ve Avrupa vadeli endekslerinde güçlü bir yukarı hareket yaşanıyor.

Asya'da Tokyo Nikkei 225 Endeksi yüzde 2'nin üzerinde yükselirken, Seul'de Kospi yüzde 1,50 civarı, Hong Kong'da Hang Seng yüzde 1,5'i aşan yükselişler kaydediyor. Çin'de Shanghai Bileşik Endeksi ise yüzde 2'ye yakın artıda... Asya'da yaşanan bu yukarı harekette Biden yönetimi ile birlikte ABD ile Çin arasındaki gerilimin azalacağı, ticaretin normalleşeceği beklentileri etkili oluyor. ABD vadelilerinde ise 1,5-2 bandında kazanımlar söz konusu.

Altın ve petrol fiyatları yükselişte

Altın fiyatlarında ise yeni hafta değer artışıyla başlıyor. Spot altının ons fiyatı 1.970 dolar düzeyinden işlem görüyor. Geçtiğimiz hafta birkaç günlük aranın ardından yeniden 50 doları aşan brent petrolün varil fiyatı ise 40,5 dolar seviyelerinde.

Dolar Endeksi aŖađı gelmeye devam ediyor

ABD Doları'nın ABD'nin önde gelen ticari ortaklarının para birimlerinin oluŖturdukları sepet karŖısındaki değerini yansıtan Dolar Endeksi, 92,00 seviyesine doğru geri çekilmeye devam ediyor. Dolar Endeksi, bu sabah 92,134'e kadar gerileyerek eylöl ayından bu yana görölen en düşük seviyeyi test etti. Ŗu sıralarda 92,20 civarında işlem görüyor.

Citi: Toparlanma AB seşiminden çok pademiye bağlı

ABD'li finans kuruluŖu Citi, global ekonomik toparlanmanın hızının, politik netlik bazı belirsizlikleri kaldıracak olsa da, ABD seçim sonuşlarından çok pandeminin ne kadar kontrol altına alınabileceğine bağlı olacağını savundu.

"COVID-19 sorununa sağlık sistemi içinde bir çözüml bulunması ABD'de yaŖanacak herhangi bir siyasi deđiŖiklikten çok daha önemli bir global ekonomik katalizör olacak" değerlendirmesini yapan Citi analistleri, seçim sonuşları konusunda Başkan Trump'ın atacağı adımların hala reel ekonomi ve finansal piyasalar için risk oluŖturabileceđini de vurguladılar.

Citi analistleri ayrıca, Senato'da çoğunluğun Demokratlar tarafından elde edilememiŖ olması nedeniyle gelecek yıla kadar yeni bir koronavirüs yardım paketinin gelmesinin muhtemel görünmediğini ve bunun ekonomik toparlanmanın gücü üzerinde baskı yaratabileceğini de ifade ettiler.

Siyasetin ana gündemi ekonomi

Siyasetin gündemi bu hafta da ekonomi olacak. Yarın TBMM Grup Toplantıları'nda muhalefet liderlerinin özellikle Merkez Bankası Başkanı'nın görevden alınması ve döviz kurundaki yüksek artış hakkında konuşması bekleniyor. Meclis'te ayrıca dört bakanlığın bütçe teklifi de görüşülecek.

Koronavirüs salgını ve döviz kurundaki yüksek artış, bu hafta da siyasetin ana gündem maddeleri olacak. Muhalefet, özellikle Merkez Bankası Başkanı'nın bir kez daha görevden alınmasının ardından ekonomi çalışmalarına yöneldi. Liderlerin de kamuoyuna "yoksulluk" üzerinden seslenmesi bekleniyor.

TBMM'de yarın partilerin haftalık grup toplantıları gerçekleştirilecek. CHP, MHP, HDP ve İyi Parti liderleri kamuoyuna seslenecek. AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ise Çarşamba günü grup toplantısını gerçekleştirmesi bekleniyor. Muhalefet liderleri, grup toplantılarının büyük bir bölümünü ekonomiye ayıracak. Merkez Bankası Başkanı'nın değişmesi, durdurulamayan döviz artışı, TL'nin hızlı değer kaybı ve iktidarın tüm bunlara rağmen bütçe tercihinin halktan yana kullanmaması, temel eleştiriler olmaya devam ediyor. Bu kapsamda CHP ve HDP, çeşitli "ekonomi ve üretim" buluşmaları gerçekleştirecek. Partilerin yetkili kurullarına ise "yoksulluk ve ekonomi" konulu raporlar sunulacak.

İSTİHDAM TORBASİ TAMAMLANACAK

TBMM Genel Kurulu'nun gündeminde ise özellikle işçilerin tüm kazanımlarını yok etmeyi amaçlayan torba teklifin görüşmeleri sürecektir. Bazı borçların yapılandırılmasına ilişkin maddeleri kabul edilen teklifin bu hafta yasalaşması bekleniyor. İşçilerin kıdem, emeklilik ve işsizlik ödeneği gibi hakları, torba teklifle ellerinden alınabilecek.

DÖRT BAKANLIĞIN BÜTÇESİ GÖRÜŞÜLECEK

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda ise 2021 Yılı Bütçe Teklifi'nin görüşmeleri sürecektir. Komisyonun gündeminde bu hafta dört bakanlık bulunuyor. Yarın Adalet Bakanlığı, Çarşamba Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Perşembe Milli Savunma Bakanlığı ve Cuma da Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın 2021 Yılı Bütçe Teklifleri ele alınacak.

'Tartışma programı erken bitsin' önerisi

İyi Partili Milletvekili Erhan Usta, tartışma programlarının erken saatte bitirilmesini önerdi. Usta, "Toplum olarak erken yatıp erken kalkıp işimizde gücümüzle ilgilenmemiz gerekiyor" düşüncesini dile getirdi.

RTÜK bütçesinin de ele alındığı görüşmelerde İyi Parti Milletvekili Erhan Usta ise 'kişisel görüşüm' diyerek televizyondaki tartışma programlarının erken bitirilmesi çağrısında bulundu. Toplum olarak geç yatıp geç kalkıldığına söyleyen Usta, "Bunun bir nedeni de herhâlde gece on ikiden sonra televizyonlarda çok cazip tartışma programlarının olması. Birçok insan saat 01.00-02.00'de biten programları izliyor. Belki bunları on ikiden sonraya sarkıtmamak lazım. Hakikaten, toplum olarak erken yatıp erken kalkıp işimizde gücümüzle ilgilenmemiz gerekiyor" dedi.

CHP'den Albayrak'ın istifa paylaşımına ilk yorum

CHP Sözcüsü Faik Öztrak, Berat Albayrak'ın görevinden istifa ettiği yönündeki paylaşımına ilişkin "Aile kavgası ekonomiyi batırıyor. Milletimiz tek adam rejiminin kaprislerini çekmek zorunda değil" dedi.

CHP Sözcüsü Faik Öztrak, Berat Albayrak'ın Hazine ve Maliye Bakanlığı görevinden istifa ettiği yönündeki paylaşımına ilişkin, "Ülke ekonomik buhranda. Saatlerdir Hazine ve Maliye Bakanı istifa etti mi belli değil" ifadelerini kullandı.

Öztrak'ın, Twitter hesabından yaptığı paylaşımı şu şekilde: "Ülke ekonomik buhranda. Saatlerdir Hazine ve Maliye Bakanı istifa etti mi belli değil. Aile kavgası ekonomiyi batırıyor. Milletimiz tek adam rejiminin kaprislerini çekmek zorunda değil" dedi.

5 bin aileye ‘Derman’ olacak

Yenimahalle Belediyesi, Karşıyaka Kapalı Pazaryeri ve Sosyal Tesisleri'nin içerisinde ‘Derman Market’ isimli büyük bir süpermarket şubesine benzeyen iki katlı Toplumsal Dayanışma Merkezi kurdu.

Yenimahalle'deki firmaların bağışlarıyla oluşturulan merkezde bir süpermarkette ne varsa aynı ürünler ve bölümler yer alıyor. İhtiyaç sahibi aileler, kartlarına yüklenen kredi ile 2 ayda bir istedikleri ürünleri bu marketten alabilecek. Uzak mahallelerde oturanlara servis hizmeti de verilecek. 11 Kasım Çarşamba günü açılışını yapacakları merkezi Hürriyet Ankara'ya gezdiren Yenimahalle Belediye Başkanı Fethi Yaşar, şu bilgileri verdi:

DIŞARIDA 100 LİRAYSA BURADA 50 LİRA

“İhtiyaç sahiplerine içinde para yüklü Yenikart veriyorduk, alışverişlerini anlaşmalı marketlerden yapıyorlardı. Yenikart’a yıl içinde 4 veya 5 kez para yükleyebiliyorduk, şimdi 2 ayda bir alışveriş imkânı sağlayacağız. Yenikart veya kredi tanımlanan Halkkart’ları ile buraya gelerek 2 ayda bir alışverişlerini yapabilecekler. Temel gıda malzemeleri, temizlik malzemeleri, kıyafet, ayakkabı ne ararsanız var. Tavuk, kıyma, et gibi farklı ürünler de olacak. Ürünlerin hepsi sıfır ve kaliteli ürünler. Tutarları kredi olarak belirlendi. Karta yüklü toplam kredi tutarından alınan ürünlerin kredisi düşecek. Dışarıdan 100 liraya alınabilecek bir mont burada 50 lira tutarında olacak.

2 BİN İLAVE İLE 5 BİN AİLEYE ULAŞACAK

Yenikart sahibi ailemiz 3 bine yaklaştı. Biz buna 2 bin ailemizi daha ilave edeceğiz. Derman Market’imiz toplamda 5 bin aileye derman olacak. Şu anda 8 arkadaşımız sahada, her gün bir mahalleye gidiyor muhtarlıklarla ihtiyaç sahibi ailelerin tespitini yapıyor. Tapu, SGK ,adres kaydına bakıyoruz, titizlikle inceliyoruz. Veren elin alan eli görmediği, gerçek ihtiyaç sahiplerinin yararlanacağı örnek bir merkezi hayata geçiriyoruz. 15’e yakın personel çalışacak. Alışverişe getirip götürmek için servis de olacak. Her mahalle ve bölge için gün belirleyeceğiz. O gün servise mahallelerinden binip gelecekler alışveriş sonrası geri aynı yerde inecekler. Yakın mahallelerdeki kendisi gelip alacak. Günde 120-150 kişiyi markete alacağız. Şu anda ilkini açtık, yoğunluk artarsa bir başka yerimizde de kurabiliriz.”

DERNEK YÖNETECEK

Marketin içerisindeki dolaplardan ürünlere kadar her şeyin esnafarca bağışlandığını anlatan Başkan Yaşar, şunları söyledi: “Şu ana kadar bir lira harcamadık. İnsanlar güvendiği yere yardım yapar. Emin olduğu kişilere vererek yardımlarını ulaştırır. Ağırlıklı olarak esnafardan oluşan bir dernek kurduk. Başında bir bürokratımız var. Bu dernek bu merkezi yönetecek. Ürünlerin hepsi barkodlu, stok durumu, markete gelen ürün ve verilen ürünlerin hepsi kayıt altında. Örneğin A firması bize 100 torba pirinç gönderdiyse girişi yapılacak. Ay sonunda o pirinçleri hangi ailelere verdiğimiz firmaya bildirilecek. ‘Siz bize 100 kilo verdiniz bunun 80 kilosunu şu adreslerdeki şu aileler aldı Allah kabul etsin’ diyeceğiz. Burada firmalara makbuz veriyoruz. Onlar vergiden de düşebilecekler. Esnafımızdan devamlı destek alacağız. Eksik kaldığında, alamadığımızda belediyemiz kendisi alıp koyacak.”

Alaattin AKTAŞ

09 Kasım 2020

İsimler ayrıntı, TCMB bağımsız mı, siz ona bakın!

✓ *Merkez Bankası'nda başkanlık koltuğunda kimin oturduğundan çok, Merkez Bankası'nın Ankara-Ulus'tan yönetilip yönetilmediği önemlidir.*

✓ *Türkiye, merkez bankası başkanlarının görevden alındığı bir ülke olarak görülmeye başlandı, bu çok büyük bir handikaptır.*

✓ *Yeni Başkan Ağbal'ın işi zor. En azından kurdaki tırmanışı durdurmak için yüklü bir faiz artırımını kaçınılmaz görünüyor. Ağbal bunu yapabilecek mi?*

Merkez Bankası'nın adı neden "Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası" değildir de "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıdır? "Şu gitti, bu geldi; o niye gitti, niye bu geldi"den önce bakılması gereken "i" harfi ve onun taşıdığı anlamdır.

Merkez Bankası tabii ki Türkiye Cumhuriyeti'nin bir kurumudur; hatta öyle önemli bir kurumudur ki siyasilerin tercihlerinden uzak kalarak işini yapabilsin, gerektiğinde yürütme organıyla ters düşme pahasına görevini sürdürebilsin diye bağımsız bir yapıda düşünülmüş ve buna işaret olarak da o "i" harfi eksik bırakılarak adlandırılmıştır.

Rahmetli Vehbi Koç'un sağlıkla ilgili vurgusunda sıfırların önünden eksik edilmemesi gerektiğini söylediği, sağlıklı olmayı simgeleyen "1" in tersi gibidir o "i" harfi. "Başta 1 yoksa, yani sağlığınız yerinde değilse devamındaki sıfırlar bir anlam ifade etmez ve ne kadar çok olurlarsa olsunlar değersizdirler" diyen Vehbi Koç'un bu benzetmesinin tersini Merkez Bankası'na uyarlamak gerekir.

Artık Merkez Bankası'nın adı pratikte Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'na dönüşmüşse, "i" harfi fiilen oraya eklenmiş ve Merkez Bankası'nın bağımsızlığı yalnızca adında ve kağıt üstünde kalmışsa, başkanların değişmesi hiçbir anlam ifade etmez.

Çünkü Merkez Bankası'nı artık başkanlar ve banka yönetimi değil, siyasi otorite yönetiyor demektir.

"LAF DİNLEMİYEN"DEN "UYSAL"A...

Cumhurbaşkanı Erdoğan daha bir buçuk yıl önce, hatta o kadar bile olmadı, Murat Çetinkaya'nın "laf dinlemediği" gerekçesiyle başkanlık görevinden alındığını söylemedi mi...

Demek ki, Merkez Bankası Başkanı'nın laf dinlemesi, talimatlara uyması, yani bağımsız hareket etmemesi gerekiyormuş; dolayısıyla "i" harfi çoktan eklenmiş.

Aslında Çetinkaya çok mu başına buyruk davrandı, atılması gereken adımları tam zamanında atıp ödün vermeksizin mi çalıştı; o da tartışılır. Merkez Bankası 2018'de rahip krizinin patlak verdiği dönemde faizi sembolik de olsa artırmaya yanaşmayıp ya da yanaşamayıp kurun tırmanmasına yol açmadı mı? Bu tercih Çetinkaya'nın ise bir hataydı; yok eğer siyasilerin isteğiye demek ki Çetinkaya laf dinliyordu.

Ama tek çatışma konusu tabii ki faiz değil. Döviz satarak kuru tutma meselesi... O konuda belli ki görüş ayrılıkları yaşanıyordu.

Ancak olan oldu ve "laf dinlemeyen" Çetinkaya gitti, yerine adaşı Uysal geldi.

Uysal faizi indirdi mi, indirdi; hem zaten yüzde 24'e çıkarılmış olan faizin orada kalması beklenemezdi, enflasyonla birlikte faiz de aşağı çekilecekti ve çekildi.

Ama aşırıya kaçıldı, vur deyince öldürüldü.

Bir kere faiz çok aşağı çekildi; negatif faiz oluştu. TL cinsi tasarruf etmek adeta cezalandırılır olunca vatandaş döviz ve altına koştu.

Vatandaşın talebi döviz kurunu pek tırmandırmaz, bu talep o boyutta etkili olmaz ama olumsuz bir algı doğurur. Dövizin daha da yükseleceği beklentisi tüm kesimleri harekete geçirdi. Şirketler döviz aldı; yabancılar Türkiye'ye olan güvenlerini iyice yitirdi ve hisse senedi ve DİBS'ten çıkış hızlandı. Altın ithalatı rekor düzeye çıktı. Bütün bu talebi karşılamak için döviz lazımdı; ama pandemi yüzünden döviz geliri de düşmüştü. Arz-talep kuralı devreye girdi ve doğal olarak kur yükselmeye başladı.

Bakıldı gidişat kötü, faiz eylülde 2 puan artırıldı; ama yeterli olmadı. Ekimde artışa devam edileceği bekleniyordu. Ne var ki, faiz sabit tutulunca ok yaydan fırlayıverdi. Aslında faiz artıyordu artmasına ama adı ister örtülü, ister utangaç olsun, fiili faizdeki

bu artış Merkez Bankası'nın itibarını yiyordu.

Yani Murat Uysal, ne yaptıysa kimseyi memnun edemedi. Faiz indirdi, olmadı; faizi artırmıyor gibi yaptı, olmadı; Merkez Bankası'nın milyarlarca dolar dövizini sattı, olmadı; bütün bunları yaparken kuru tutabildi mi, tutamadı.

Bir önceki başkan "laf dinlemediği" için görevden alındığına göre, yerine gelen belli ki laf dinleyecekti. Peki, Uysal da mı laf dinlemedi de görevden alındı. Yoksa ona dikte edilen görüşler (böyle bir durum varsa tabii ki) işe yaramayınca Uysal günah keçisi mi yapıldı?

AĞBAL NE YAPAR, NE YAPAMAZ?

Şimdi gözler yeni Başkan Naci Ağbal'da...

Merkez Bankası, yeniden "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası" olabilecek mi, olamayacak mı, temel soru budur.

Ağbal'ın işi çok zor, eminiz kendisi de bunun farkındadır. Döviz kuru almış başını gidiyor; bu kur artışı enflasyonu daha da tetikleyecek, bir zam ertelemesi söz konusu. Bu kur düzeyi bile fiyatlar için büyük tehlike oluştururken yeni artışların önüne geçmek gerekiyor. Bunu yolu da faiz artırmaktan geçiyor, kısa vadede başka çare yok.

Şimdi Ağbal faizde yüklü bir artışla bir şok tedavisi uygulamak isteyecek mi, tercihi bu yönde mi olacak, olacaksa bile bu tercihini uygulama şansı bulabilecek mi?

Ortalama fonlama maliyeti, yani fiili faiz 6 Kasım'da yüzde 14.12'ye yükseldi. Faizde tavan, yani GLP faizi yüzde 14.75.

Ya Para Politikası Kurulu toplantısının yapılacağı 19 Kasım'a kadar yavaş yavaş yüzde 14.75'e gelinir ve bu tarihte bir faiz operasyonuna gidilir ya da agresif bir tutumla bu hafta olağanüstü bir PPK toplantısı yapılarak yüklü bir faiz artırımıyla kur artışı frenlenir.

Ama artık herkes şunu görüyor ki sorunun üstesinden yalnızca faizle gelmek mümkün olmaktan çıktı. Faizi artırarak günü kurtarırız, hepsi o.

Maliye politikası ile para politikası uyumunu tam sağlamak gerekiyor; ama bu uyum şu koşullarda mümkün olabilecek mi?

MERKEZ BANKASI BAŞKANLARININ GÖREVDEN ALINDIĞI ÜLKE!

Cafer Taylar Sadıklar 1976'da Merkez Bankası Başkanı olur. 1978 yılının başında üçüncü kez Başbakanlık koltuğuna oturan Bülent Ecevit, Sadıklar ile çalışmak istemez ama onu görevden alması da hiç kolay değildir. Ecevit uzun uğraşlardan sonra Sadıklar'ı görevden almayı başarır. Bir merkez bankası başkanının görevden alınması büyük olaydır aslında ve zaten Sadıklar da bu süreçte yaşadıklarını 1980 yılında yazdığı "Merkez Bankası Olayı" adlı kitapta toplar.

Türkiye sonraki yıllarda merkez bankası başkanına kül tablası fırlatan başbakan da gördü. Ancak o dönemde bile merkez bankası başkanını görevden almak pek akla gelmedi.

Çünkü görevden alınmak bir başkan için itibar kaybı gibi görülebilirse de asıl itibar kaybına uğrayan kurum ve ülke oluyor.

Rahmetli Ecevit Sadıklar'ı görevden aldı ama en azından onu göreve kendisi getirmemişti.

Şimdi ise iki adaş, bizzat bu iktidar tarafından göreve getirildi ve sonra da alındı. Seçimde mi bir hata yapılmıştı yani?

Abdulkadir Selvi

Erdoğan mı Kılıçdaroğlu mu karıştırdı?

9 Kasım 2020

İktidar, muhalefetin bölünmesinden memnun olur. Millet ittifakının içinde karışıklık çıkmasını keyifle izler.

Bu ayrı ama CHP'nin içini iktidar bölüyor dediniz mi bu başka bir şeydir. O nedenle üzerinde durulması gerekiyor.

KÜLLİYE'YE GİDEN CHP'Lİ

CHP, yerel seçim rüzgârlarıyla yelkenlerini şişirmiş gidiyordu. Sonra birden ne oldu? CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu**, FOX TV'de yayına çıktı. Kendisine Külliye'ye giden CHP'liler olduğu yönünde duyumlar olduğu soruldu. **Kılıçdaroğlu** ne dedi? "**Doğrudur**" dedi. Yetmedi, CHP Genel Merkezi'ne yakın olduğunu söyleyen kaynaklar, **Muharrem İnce** ismini ortaya attı. Haliyle CHP karıştı. **Muharrem İnce** bir haysiyet mücadelesi başlattı. Eğer **İnce** bugün parti kurma aşamasına gelmişse, o olayın çok büyük etkisi var. Peki bu sözü **Kılıçdaroğlu**'na **Erdoğan** mı söyletti?

MUHARREM İNCE TUVALETİN KAPISINA OTURTULDU

Yerel seçim başarısı ve pandeminin de etkisiyle CHP tarihinin en rahat kurultayı yapıldı. **Kılıçdaroğlu** rakipsiz olduğu kurultayda oybirliği ile genel başkanlığa seçildi. Ancak Türkiye'ye Cumhurbaşkanı adayı olarak gösterdikleri **Muharrem İnce**'yi götürüp tuvaletin kapısına oturtular. CHP'de kendisine yer olmadığını gören **Muharrem İnce**, yeni bir parti kurmak üzere yola çıktı. **Abdullah Gül**'e, **Ali Babacan**'a, **Ahmet Davutoğlu**'na gösterilen ilginin binde biri **Muharrem İnce**'den esirgendi. Peki **Muharrem İnce**'nin CHP'den uzaklaştırılma sürecini iktidar mı tavsiye etti?

ATATÜRK TARTIŞMASI

CHP'nin İstanbul İl Başkanı **Canan Kaftancıoğlu**, Atatürk demediği için partide kıyamet koptu. Çünkü Atatürksüz bir CHP düşünülemez. 50 yıldır iktidar olamamasına rağmen yüzde 25'lik kitle CHP'yi terk etmiyorsa, **Atatürk** sevgisi

nedeniyledir. Bu bilinmesine rağmen **Canan Kaftancıoğlu**'na Atatürk dedirtmeyen iktidar partisi miydi?

PARA ALIP PARTİ KURAN

Kılıçdaroğlu, katıldığı bir programda iktidarın parti kuracaklara para desteği verdiğini iddia etti. “**Muharrem İnce**'yi mi kast ediyorsunuz?” sorusu üzerine ise “**Sadece o değil**” karşılığını verdi. Yani o da var da, sadece o değil.

CHP Lideri böylece yeni parti kuracakları kirletmek istedi. **Muharrem İnce**, o günden beri iddiasını ispatlaması için **Kılıçdaroğlu**'na çağrı yapıyor. CHP Grup Başkanvekili **Özgür Özel**, o kişinin **Muharrem İnce** olmadığını söyledi. Ama **İnce** bu işin peşini bırakmamakta kararlı. Tekrar o soruya dönecek olursak, **Kılıçdaroğlu**'ndan bu iddiayı ortaya atmasını **Erdoğan** mı istedi?

ERDOĞAN İSTESE YAPAMAZDI

Demem o ki iktidar uzun uzun düşünse taşınsa böyle bir plan yapamazdı. Yani CHP'nin kendine yaptığını, **Erdoğan** CHP'ye yapamazdı.

CHP'DE YENİ OLUŞUM

Soruları burada kesip CHP'yi ilgilendirecek iki haber vermek istiyorum.

CHP'den ihraç edilen **Yılmaz Ateş**'in de içinde bulunduğu 3 kişilik bir hazırlık komitesi kuruldu. İllerde toplantılara başlandı. **Baykal**'a yakın isimler ama **Baykal**'ın parti kurdurtmak istediği ve kızı **Aslı Baykal**'ı partinin başına geçireceği yönündeki iddiaları yalanlıyorlar. **Yılmaz Ateş**, CHP'de kalarak CHP'yi Atatürkçü ve Cumhuriyetçi çizgisine çekmek için mücadele edeceklerini söylüyor.

SARIGÜL YOLA ÇIKIYOR

CHP Genel Merkezi'ne yakın kaynaklar, son tartışmada el altından **Mustafa Sarigül** adını yayıyorlar. **Sarigül** ise o tartışmalarla ilgili değil. Ankara'da genel merkez binasını kiralamış. “**Değişim hareketi olarak yola çıkıyoruz**” diyor.

İYİ PARTİ'Yİ DE Mİ ERDOĞAN KARIŞTIRDI

İYİ Parti kongresinde yaşanan kriz, FETÖ suçlamalarını da içine alarak genişledi. **İYİ** Parti Genel başkanı **Meral Akşener**, DYP'nin bölünme sürecinde yaşananları gündeme getirdi. İktidarın, **İYİ** Parti'yi karıştırmak istediğine ilişkin duyumların 6 ay önceden alındığını iddia edenler oldu. Oysa **İYİ** Parti'de her şey yoluna girmişken kongrede **Koray Aydın**'ın liste operasyonu yaşandı. **Akşener**'in listesinde yer alsalar dahi üstü çizileceklerin yer aldığı 10 kişilik bir liste dolaştı. Liste etkili de oldu. Orada ismi yer alanlar **Akşener**'in listesinde olmasına rağmen seçilemediler.

Oysa kongreden önce İYİ Parti'nin tırmanışa geçtiği söyleniyordu. Ama liste işi ile birlikte rüzgar tersine döndü. Aralarında **Ümit Özdağ, Aytun Çıray, İsmail Konuk, Hasan Subaşı, Aydın Adnan Sezgin, Yavuz Temizer**'in de bulunduğu isimler bu duruma tepki gösterdi. Milletvekillerinin bir kısmı grup toplantısına katılmayarak, bu durumu protesto etti.

Parti karıştı, hem de ne karışma. Peki İYİ Parti'ye bu kötülüğü kim yaptı?

ÜMİT ÖZDAĞ'IN FETÖ İDDİASI

İYİ Parti'nin üç önemli kurucusu **Meral Akşener, Koray Aydın** ve **Ümit Özdağ**'dı. Üçü de genel başkan adayydı. İYİ Parti'ye **Koray Aydın**'dan liste darbesi geldi. **Ümit Özdağ** ise bombanın fitilini çekip **Akşener**'in kucağına bıraktı. İstanbul il başkanı **Buğra Kavuncu**'yu FETÖcülükle suçladı.

Buğra Kavuncu iddialar üzerine **Ümit Özdağ** hakkında suç duyurusunda bulundu. Partide **Özdağ**'ın ihracı için kampanya başlatıldı. Sonuçta İYİ Parti karakolluk oldu. **Buğra Kavuncu** hakkında FETÖ'den soruşturma açıldı. **Ümit Özdağ**, ihraç talebiyle disipline sevk edildi. Bir **Ümit Özdağ**'ın İYİ Parti'ye verdiği zararı 10 AK Parti bir araya gelse veremezdi.

ÜMİT ÖZDAĞ'IN SAVUNMASI

Ümit Özdağ önümüzdeki hafta içinde savunmasını yapacak. Ancak **Özdağ**'ın manifesto gibi bir savunma hazırladığı söyleniyor. Eğer ihraç edilirse **Ümit Özdağ**, bu savunma ile yeni bir siyasi hareketin başlama vuruşunu yapacak. Kaynağım **Ümit Özdağ** değil ama eğer ihraç edilirse **Özdağ**'ın yeni bir parti kurmak için çalışmalarına başlayacağı söyleniyor. Milliyetçiliğin yükselişte olduğu bir dönemde **Ümit Özdağ** daha milliyetçi ve yabancı düşmanı bir parti kurar mı? Orasını bilemem ama bu yönde söylentiler dolaşmaya başladı. Bir grup **Ümit Özdağ**'ı İYİ Parti'de tutmaya çalıştığı için yeni parti konusunda bir şey diyemiyorum.

İbrahim Kahveci

Yeni MB Başkanı Naci Ağbal faiz artıramaz

Murat Çetinkaya'dan sonra Murat Uysal da Merkez Bankası başkanlığı görevinden Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından görevden alındı.

1. Murat'ın neden görevden alındığını yine Cumhurbaşkanı Erdoğan açıkladığı için biliyoruz. Erdoğan Mayıs 2019'da Grup toplantısında bu görevden almayı şu şekilde izah etmişti

“Şimdi sistem değişince TCMB (Başkanını) görevden alma yetkisini de aldık. Ve böylece önceki Merkez Bankası Başkanını görevden aldık, çünkü laf dinlemiyordu adam; görevden aldık. Ve yeni arkadaşımızla yola devam ettik, dedik ki bak böyle böyle... Faiz oranlarını düşüreceğiz. Çünkü faiz bir ülkenin kalkınmada en büyük zulümdür; yatırımları durdurur, istihdamı durdurur, üretimi durdurur, rekabet gücünüzü ortadan kaldırır ve sizin büyümenizi de engeller. Şimdi bu adımlar atılınca ve hava değişti; işte bakın enflasyonda tek haneliye düştük.”

Bu görevden almanın gerekçesinde bazı dikkat çeken noktaları yeniden belirtelim:

1- Faizlerin düşürülmesi açısından laf dinlemiyordu.

2- Yüksek faiz en büyük zulümdür.

3- Enflasyonu düşürmek faizi düşürmekle sağlanır.

Bu görüşler Ülke yönetiminin başı olan ve tabiri caiz ise herkesi görevden alma ve herkesi göreve atama yetkisi olan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a aittir.

Sn Erdoğan bu görüşleri çerçevesinde 2013 yılından itibaren Ali Babacan ile ters düşmüştür. Sonrasında Mehmet Şimşek ile ters düşmüştür. Bu iki isim hakkında örtülü ve açık şekilde çok ağır görüşler belirtmiştir. Tabiri caiz ise kendilerini FAİZCİ olarak tanımlamıştır.

Acaba Merkez Bankası Başkanını iki kez görevden alıp, yeni Başkan Naci Ağbal bu göreve getirildiğinde faiz artışı olursa kim FAİZCİ olacaktır?

2013 yılından beri Türk Milletine karşı Erdoğan tarafından söylenen sözler, suçlanan faizciler ne olacaktır?

Cumhurbaşkanı Erdoğan FAİZCİ BAŞKAN atadı mı denilecektir?

İşte o yüzden ve sayamadığım bir çok nedenden dolayı yeni MB Başkanı Naci Ağbal faiz artışı seçeneğini kullanamaz diyorum.

Kullanırsa bizatihi kendisini o göreve getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın görüşlerini ve geçmiş suçlamalarını çöpe atmış olur.

O nedenle faiz dışı argümanlarla para politikasını sürdürmek durumunda kalacaktır.

BERAT ALBAYRAK NE MESAJ VERDİ

Merkez Bankası eski Başkanı Murat Uysal yumurta fiyatlarının dahi kur artışına bağlı arttığını açıklıyordu. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ise isteseler kuru düşürebileceklerini söylüyordu.

Aslında Merkez Bankasının (Para Politikası Kurulu) 22 Ekim faiz toplantısında faizler arka kapıdan artırıldı. Şu anda tabela faizi 10,25 olmasına rağmen fiili faiz yüzde 14,00'ü geçmiş durumda.

O toplantıda ve toplantı sonrasında verilen mesajlar sürekli faizlerin artırılması gerektiği yönündeydi. Bu mesajlar Berat Albayrak dışında elbette verilmiyordu.

O zaman sorun nerede çıktı? Elbette "Faiz-enflasyon teorimizde" ya da yukarıda izah ettiğimiz Murat Çetinkaya'nın görevden alınma gerekçesinde...

Şunu unutmayalım: 2017 parasal genişleme sonrasında da benzer faiz-kur sarmalı yaşanmış ve Merkez Bankası nihai öne geçme hamlesini Berat Albayrak göreve geldikten sonra yapabilmiştir.

Şimdi hata nerede yapıldı? Faiz indirim sürecinde çok hızlı gidildi ve negatif faizle tasarrufların dövize akışına yol açıldı. Fakat burada şunu da unutmayalım: Hatayı gören ve önlem almaya çalışan kim olursa onlar da görevden alınıyordu. Nitekim Murat Uysal'ın da başına bu geldi. Makuliyet sınırına gittiğinde görevi de bitti.

Bu sonuçla şu soruyu soralım: Acaba Türkiye’de kısa algılar dışında ekonomide genel düzelme olur mu?

Ben cevap vereyim: Kimse boşuna beklemesin.

Yazıma Cemile Bayraktar'ın ABD seçimleri hakkında ki yazısından bir alıntı ile son vermek isterim:

“İktidarlar, siyasi elit, yönetici kadrolar kitlelerin düşünmeden hareket etmesini sağlamak için ekonomi ve güvenlik gibi temel olgulara yaslanırlar. Ekonomi kitlelerin en temel önceliği olduğu için “ekonomik vaat” kitleyi/seçmeni mevcut siyasi yapıya ileriye yönelik bağlar. Güvenlik ise kitlelerin en temel önceliklerinden bir diğeri olduğu için genellikle ırka dayalı, milliyetçi söylemli güvenlik siyaseti kitleleri harekete geçirmek, ikna etmek ve hatta problemlerin üzerini örtmek için günü kurtarma amaçlı kullanılır. Bu iki temel siyasi pratiğin uygulanması için ortaya konan en önemli harç da “kutuplaştırma”dır. Dolayısıyla ekonomik refah vaadiyle uyutulan, güvenlik endişesiyle korutulan ve kutuplaştırma ile hipnotize edilen/gaza getirilen kitle artık mantıkla değil de duygularla hareket edeceği için daha kolay yönlendirilebilir bir hale gelir. “

09 Kasım 2020, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

“İşgal altındaki şehirlerini ve Karabağ’ı özgürlüğe kavuşturan Azerbaycan’ı kutluyoruz”

Gerek uluslararası siyasette gerekse iç siyasette izlenen gelişmeler hızla neticeye kilitlenmeye başladı. Bunların en dikkate değer olanı ise, Dağlık Karabağ’da Şuşa’nın Azerbaycan tarafından zapt edilmesi idi. Devlet Başkanı Aliyev tarafından müjdelenen bu olaya, Cumhurbaşkanı Erdoğan da Türk halkının duygularını seslendirerek şöyle katıldı:

Kutluyoruz

"- Şuşa'nın kurtuluşu, işgal altındaki toprakların kalan kısmının özgürlüğüne kavuşmasının yakın olduğunun da işaretidir. Bir kez daha kardeşim İlham Aliyev başta olmak üzere tüm Azerbaycanlı kardeşlerimizi şahsım ailem ve milletim adına tebrik ediyorum. Adım adım işgal altındaki şehirlerini ve Karabağ’ı özgürlüğüne kavuşturan Azerbaycanlı kardeşlerimizin sevinci, bizim de sevincimizdir."

Soylu iyileşti

Dün Cumhurbaşkanı Erdoğan, **"Kocaeli Toplu Açılış Töreni"**ndeydi.

Cumhurbaşkanı buradaki konuşmasında, **"Bu asır Türkiye'nin yıldızının daha da parladığı bir asır olacaktır."** dedi.

Bu arada koronavirüs tedavisini başarı ile atlatan İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tedavi sonrası ilk kez 'Güvenlik ve Koordinasyon Toplantısı'na katıldı. Soylu'ya geçmiş olsun diyoruz...

Bu köşe yazısını aşağıdaki linke tıklayarak sesli bir şekilde dinleyebilirsiniz
Mehmet Barlas "İşgal altındaki şehirlerini ve Karabağ’ı özgürlüğe kavuşturan Azerbaycan’ı kutluyoruz"

Amerika'da Biden dönemi

Dünyada günün en spektaküler gelişmesi ise Joe Biden'ın Trump'ı yenerek Amerika'ya başkan olmasının kesinleşmesiydi. Biden'ın kazandığının duyurulmasının ardından, başta başkent Washington DC ve New York kentlerinde olmak üzere birçok kentte kutlamalar başladı. Başkent Washington'da sabah saatlerinde Beyaz Saray önünde toplanan kalabalık Biden lehine sloganlar attı, müzik eşliğinde dans etti. New York, Los Angeles, San Francisco, Chicago gibi kentlerde de insanlar meydanlarda toplanarak veya araçlarından korna çalarak seçimin sonucunu kutladı. Seçimlerde yolsuzluk yapıldığını iddia eden Trump'ın bundan sonra ne yapacağı ise merakla bekleniyor.